

De eerste ervaringen

Bedrijfsgezondheidsplan

Per 1 april geldt de verplichting om een bedrijfsgezondheidsplan of koekompas te hebben. Hoe kunnen een bedrijfsgezondheidsplan en koekompas bijdragen aan een hoger rendement?

MARK VAN DER HEIJDEN, dierenarts herkauwers bij de Universitaire Landbouwhuisdierenpraktijk (ULP) in Harmelen

De zuivelbedrijven verplichten alle rundveehouders om per 1 april van dit jaar over een bedrijfsgezondheidsplan of koekompas te beschikken. Het doel van zo'n bedrijfsgezondheidsplan is om het antibioticagebruik op het bedrijf inzichtelijk te maken en om te zien waar het management geoptimaliseerd kan worden om de infectiedruk op het bedrijf te verlagen en de weerstand van de dieren te verhogen. Een lage infectiedruk en een hoge weerstand dragen tenslotte bij aan een gezond koppel.

Voor veel dierenartsenpraktijken was het in het begin wel zoeken naar het meest geschikte format, maar uiteindelijk is iedereen toch wel geslaagd hierin een juiste weg te vinden. Binnen de Universitaire Landbouwhuisdieren Praktijk (ULP) zien we dit als een nieuwe uitdaging. We werken al jaren aan een gestructureerde aanpak van bedrijfsbegeleiding op rundveebedrijven om zo de gezondheidsstatus op een hoger

niveau te krijgen. Ook hebben we voor de meeste melkveebedrijven het antibioticagebruik in de laatste vier jaar in kaart gebracht, inclusief het gebruik van de derde-keusdiergeneesmiddelen. Veel veehouders zijn al met hun antibioticagebruik aan de slag gegaan en zijn zich bewust geworden van de noodzaak voor een terughoudend gebruik van derde-keusmiddelen. Een extra hulpmiddel hierbij is het bedrijfsbehandelplan dat voorschrijft welke medicijnen voor welke aandoening gebruikt moeten worden.

Nieuwe inzichten

Het opstellen van een bedrijfsgezondheidsplan of koekompas heeft een aantal nieuwe zaken aan het licht gebracht, waarvan we onvoldoende op de hoogte waren of waar verder weinig aandacht aan geschonken werd. De meeste veehouders ervaren het als een nuttig gesprek, waarbij risico's in de bedrijfsvoering goed naar voren komen.

Enkele gemaakte opmerkingen: "Nooit bij stilgestaan wat de risico's van mestaanvoer voor mijn bedrijf zijn"; "De kalverhandelaar loopt altijd gewoon door naar de kalveren en kijkt welke hij geschikt vindt om mee te nemen. Bedrijfskleding doet hij niet aan, hij doet het al jaren zo". Veel veehouders onderschrijven het belang van het structureel nalopen van de bedrijfsvoering. Ook leidt de inventarisatie van het aantal ziektegevallen bij een aantal veehouders tot verbazing. Zij hadden zelf niet gedacht dat er het afgelopen jaar zoveel uierontstekingen voorkwamen of dat er zoveel diarreegevallen bij de kalveren waren geweest. Veehouders worden zich bewuster van hun diergezondheidskengetallen. Kortom, wij zien het opstellen van het bedrijfsgezondheidsplan of koekompas als een bruikbaar instrument voor zowel de veehouder als dierenarts om op een meer integrale manier naar het bedrijf te kijken. Het biedt nieuwe kansen voor zowel de veehouder als de dierenarts. Voor de veehouder worden risico's voor zijn bedrijfsvoering inzichtelijk gemaakt. Voor de dierenarts is het een hulpmiddel om de diergezondheidsstatus van het koppel te verbeteren om zo samen met de veehouder het dierenwelzijn van de koeien te verhogen en te werken aan een hoger economisch bedrijfsrendement. §

Dierenarts Mark van der Heijden (links) spreekt het bedrijfsgezondheidsplan door met een veehouder.

FOTO: MVDH